

## Storspove (*Numenius arquata*) Sneppefugle (Scolopacidae)

### Kendetegn

Storspove, også kaldet stor regnspove, er Danmarks største vadefugl. Den har en længde på 50-60 cm (heraf næb 10-15 cm) og et vingefang på 90-105 cm. Lys og kraftig med lang hals, lange, gråblå ben og langt, nedadbuget næb med en lys inderste del, næsten grotesk langt hos hunnen, men betydeligt kortere hos unge fugle, hvor det kan være næsten lige med tydelig lys basis.

Fjerdragten er plettet brungrålig hele året rundt. Artens melodiske og melankolske kald, som består af gentagne klangfulde dybe fløjt, kan ofte høres, især fra flyvende fugle. Om foråret synger hannen i sangflugt en klart fløjtende sang med stigende serier af toner efterfulgt af en vibreren.

Flokke flyver på linje eller i kileformation.

### Forveksling

Stor regnspove kan forveksles med småspove, som også kaldes lille regnspove. Småspoven yngler ikke i Danmark og ses derfor kun på træk. Arten ses ofte raste i tætte småflokke, især på klitheder med revling. Men også gerne ved kyster eller på fugtige strandfællede. Den har en mørkebrun isse med en smal, lys stribe over øjet. Benene stikker ikke ud bag halen, som hos storspoven. Småspovens stemme adskiller sig markant fra storspoves melankolske fløjt. Kaldet er en vidtlydende, hurtig latter i ensartet eller let dalende tonehøjde, pyhyhyhyhyhy. Det kan i det hele taget være vanskeligt at kende forskel på de to arter.



Storspove (Biopix)



Storspove (Biopix)

### Føde og levevis

Storspoven finder hovedsagelig sin føde på vadeflader, hvor den med sit krumme næb kan følge sandormenes gang og uden større besvær trække dem op, uden at de knækker. Ud over sandorm finder den også snegle, insektlarver, krebsdyr, muslinger og endog bær. Det er især hunnerne, som med deres lidt længere næb søger føde på vadefladerne, mens hannerne i højere grad finder føde på

enge, hvor bl.a. kokasser bliver undersøgt for insektlarver. Særligt på nyslåede enge kan man finde fouragerende flokke.

Arten yngler sandsynligvis første gang 2 år gammel. Normalt møder de gamle mager hinanden på territoriet og genoptager forbindelsen. Reden anlægges på jorden i lav bevoksning. De 4 olivenbrune æg lægges i Danmark ultimo april/primomaj og udruges af begge forældre på 27-29 dage. Begge mager deltager i pasning af ungerne hunnen dog kun kort tid. Ungerne er flyvefærdige 32-38 dage gamle.

Udbredelsesområdet strækker sig fra det nordlige Europa østpå gennem Sibirien. Arten foretrækker åbne arealer og yngler eksempelvis i moser, hedemoser og klitter og på enge og heder. Storspoven blev udryddet i Danmark midt i 1800-tallet på grund af jagt, men genindvandrede, efter at jagtloven blev vedtaget i 1931. Arten er i dag totalfredet i de fleste europæiske lande, herunder i Danmark siden 1994. Som ynglefugl er den stadig relativ fåtallig i Danmark med en estimeret bestand i 2009 på 375-425 par. De danske storspover er i hovedsagen trækfugle med vinterkvarter i Vest- og Sydeuropa. Enkelte kan dog, sammen med trækgæster nord- og østfra, overvintre i de sønderjyske marsk- og vadehavsegne.

## Nationalpark Thy

Storspoven kan findes på næsten samtlige større klitheder og Agger Tange i Nationalpark Thy. Den ynglede for første gang med sikkerhed i Hanstholm Vildtreservat i 1964. Bestanden var stabil eller let stigende i årene 1987-2003, men siden er det gået tilbage. Tællinger i 2005 og 2007 viser, at der næppe yngler mere end ca. 20 par i Nationalpark Thy.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Storspoven kan især opleves en stille morgen i maj-juni. Det er i yngletiden, og man kan ofte høre spoverne trillende fløjtelyde inde fra klitheden:

Fugletårnet i Sårup, Tved Klitplantage. P-plads for enden af Sårupvej. (GPS 57.069021, 8.625425)

Vangså klithede. Parkering i rabatten på Kystvejen. (GPS 57.001273, 8.462785)

Fugletårnet ved Ålvand Klithede, Tvorup Plantage. (GPS 56.856414, 8.300548)

## Storspoven og mennesket

I rapporten "Udnyttelsen af klithederne i Thy"<sup>1</sup> kan man kun finde en enkelt henvisning til jagt på regnspover i nationalparkområdet. Husmand Poul Overgård, Bleglø Sande supplerede sin sparsomme indtægt ved at gå på jagt: "Der var gode muligheder i jagt på heden til at supplere kosten, og vildtet kunne også sælges. Jagtvildtet var fortrinsvis ænder, som holdt til ved Bleglø, og her kunne der også indsamles æg. Regnspover hørte med til det vildt som kunne nedlægges, samt agerhøns og harer. Om vinteren drev Poul Overgård rævejagt, og han solgte skindene i Thisted. Han satte ruser til gedder, helt, aborrer og ål i søerne, så fisk var der nok af til husholdningen. Han iværksatte, at der blev sat helt ud i Bleglø. Helt var i lighed med ål en meget værdsat spise-fisk, der også kunne sælges eller byttes til bønderne."

<sup>1</sup> Udnyttelse af klithederne i Thy. Udarbejdet for Museer for Thy og Vester Hanherred, Thisted af Cand. Mag. Mie Buus med støtte fra Kulturarvsstyrelsen, september 2005.

---

Det må have været regnsøver på træk, som Poul Overgård har skudt, idet der ikke fandtes ynglende søver i Thy på det tidspunkt.

Storspovens vemodige fløjten har ofte givet inspiration til prosa og poesi:

”Om nætterne hører vi halvvågne deres underlige dybe tundrafløjte ... som en kammertone fra stjerne til stjerne. Spove er sådan et smukt navn, der har deres stemmes bløde, klagende lyd i sig ... fuglens dybe, vemodige toner, den ensomste lyd i verden.”

Acton Friis